

Maahanmuuttajapalvelut

Pakolaistaustaisten asiakkaiden vastaanotto
ja palvelut

16.6.2014 Elina Hienola

JYVÄSKYLÄ

Pakolaisen polku - UNHCR:n rooli

- UNHCR – YK:n pakolaisasiain päävaltuutettu.
- Vastaa pakolaisten kansainvälisestä suojelusta.
- Ottaa vastuun pakolaisista heidän siirryttyään kotimaastaan rajan yli toiseen maahan.
- Tutkii pakolaisuuden perusteet ja antaa pakolaisstatuksen.
  - hätäapu
  - kotiinpaluu
  - paikallinen integroituminen
  - uudelleen sijoitus kolmanteen maahan
- Yhteistyö järjestöjen, hallitusten ym. pakolaisuudesta vastaavien kanssa.

Kiintiöpakolaisprosessi

- YK tarjoaa Suomelle pakolaisryhmiä niistä maista, joissa on ko. vuonna kiireellisin sijoitustarve.
- Suomessa ns. ministeriryhmä tekee YK:n esityksen perusteella päätöksen siitä, mistä pakolaisia ko. vuonna valitaan.
- Suomesta lähtee valintadelegaatio paikan päälle haastattelemaan ja valitsemaan Suomeen tulevat pakolaiset. Valintadelegaatiossa on edustajat ainakin työministeriöstä ja sisäasiainministeriön ulkomaalaisvirastosta, myös kotoutumisen asiantuntija ollut mukana.

Suomen valintaperusteet

Vain Geneve 1951 pakolaisia seuraavin perustein:

- ensisijainen suojeluntarve
- väkivallan ja kidutuksen uhrin
- lääketieteelliset perusteet
- women-at-risk
- perheenyhdistämistarpeet
- lapset ja nuoret
- vanhukset
- he, joilla ei ole mahdollisuutta jäädä toiseen maahan

Maahanmuuttajapalvelut Henkilökunta

- Johtaja
- 3 kotouttavaa työtä tekevää sosiaalityöntekijää
- 1 lastensuojelun avohuollosta vastaava sosiaalityöntekijä
- 3 sosiaaliohjaajaa
- 2 etuuskäsittelijää
- 1 psykologi
- 1 palveluohjaaja

Jyväskylän Maahanmuuttajapalvelut

- Psykososiaalinen alkukartoitus
- Kotoutumissuunnitelmat ja niiden seuranta
  - työkäiset te-toimiston kanssa yhteistyössä
  - kunnan vastuulla työvoiman ulkopuolella olevat (lapset, nuoret, vanhukset, kotiäidit, pitkäaikaissairaat)
  - perheiden suunnitelmat
- Pitkäjänteinen yksilö-, perhe-, ja ryhmätyö sekä yhteisöjen parissa tehtävä työ laajan verkoston kanssa yhteistyössä.

Psykologin työnkuvaa

- Psykologi mukana tekemässä psykososiaalista alkukartoitusta, tapaa jokaisen asiakkaan.
- Osa toimiston tekemää kotouttamistyötä ja luonteeltaan pääasiassa ehkäisevää mielenterveystyötä
- Tavoitteena saada asianmukainen diagnoosi perusterveydenhoidosta tarpeen mukaan mm. kidutuksen uhreille.
- Ohjaus psykiatristen palvelujen piiriin.

- Maahanmuuttajan sopeutumista on kuvattu kriisiprosessina joka käynnistyy maahantuloa vähitellen seuraavasta shokkivaiheesta, jolloin kaikki ikävät asiat vielä usein torjutaan ja uutta maata idealisoidaan.
- Uudessa tilanteessa eläminen ja vanhojen tukirakenteiden puuttuminen.
- Pakolaiset joutuvat suremaan yhtä aikaa monia menetyksiä elämässään. Identiteetin menetys on totaalisempaa kuin traditionaalisissa kriiseissä.

Traumatyö ja Maahanmuuttajapalvelut

- Arkielämän sujuminen, turvallinen arki; ruoka, koulu, terveydenhoito, paikallisliikenne yms.
- Säännölliset tapaamiset alkuvaiheessa – perheen voinnin arviointi.
- Ei asiantuntemusta pitkäkestoiseen traumaterapiatyöskentelyyn.
  - > saattaen ohjaus hoitoa tarjoavaan tahoon.
- Kidutustaustaisten hoitotiimi suunnittelun asteella Jyväskylässä.

